

NHF mener

SKOLE

Lucas stortrives med kameratene sine på tilgjengelige Stenbråten skole. Det er ingen selvfølge.

En skole med plass til alle

Alle barn har rett til å gå på sin lokale skole, sammen med barna i nærmiljøet sitt. Likevel er det mange barn som ikke får reell mulighet til å gå på nærskolen sin, men må gå på spesialskoler et annet sted. En viktig grunn er at skolene ikke er tilgjengelige.

Barn som blir tatt ut av den ordinære skolen mister en verdifull mulighet til å delta i dagliglivet og leken med sine jevnaldrende. Helt fra de er små lærer de at de er annerledes. Denne ekskluderingen får store konsekvenser senere i livet og fører til at mange funksjonshemmede dropper ut av skolen og faller utenfor arbeidslivet. Funksjonshemmede foreldre får heller ikke anledning til å delta i skolens aktiviteter sammen med barna sine. Funksjonshemmede mister dermed muligheten til å delta fullt ut.

Norges Handikapforbund mener at alle norske skoler må inkludere funksjonshemmede og sikre at alle får den samme muligheten til å delta i samfunnslivet.

Illustrasjonsfoto: colourbox.com

80 % av norske skoler har fysiske hindre som stenger mange funksjonshemmede ute. Barna lærer helt fra de er små at de er annerledes.

Funksjonshemmede barn har rett til å gå på nærskolen sin

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne slår fast at funksjonshemmede barn skal ha tilgang til alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter på lik linje med andre barn. Denne retten innebærer tilgang til inkluderende utdanning i barnas nærmiljø. Også opplæringsloven sier at alle barn og unge har rett til å gå på nærskolen sin.

Retten til inkluderende utdanning betyr både individuell tilrettelegging og at skolebyggene og uteområdene er tilgjengelige for alle. Likevel er nesten 80 % av norske skoler utilgjengelige for mange funksjonshemmede.

Når nærskolene ikke er tilgjengelige, blir foreldrene ofte presset til å velge skole et annet sted i kommunen, ofte en såkalt forsterket skole. Antallet elever som får undervisning utenfor den ordinære skolen, er nesten doblet de siste 20 årene. Det til tross for at de statlige spesialskolene ble lagt ned tidlig på 90-tallet med en målsetning om en mer inkluderende skole.

Da diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og ny plan- og bygningslov trådte i kraft i 2009 og 2010, skulle regjeringen følge opp med en forskrift med tidsfrister for universell utforming av skolebygg. Disse tidsfristene er senere etterspurt av flere komiteer på Stortinget, uten at noe har skjedd. Dette betyr i praksis at skolene kan stenge funksjonshemmede barn ute. En slik praksis bryter med både opplæringsloven og menneskerettighetene.

Fakta om tilgjengeligheten på norske skoler

Trapper uten ramper, dører som er tunge og vanskelige å bruke, mangel på heiser og utilgjengelige toaletter utgjør fysiske barrierer som gjør at funksjonshemmede ikke kan bruke skolen.

En landsomfattende kartlegging av 784 skoler som NHF utførte i samarbeid med forskningsbyrået IRIS i 2013 fant at:

- 78 % av skolene hadde vesentlige mangler
- Av de resterende 22 % var det bare 3 skoler som tilfredsstilte alle tilgjengelighetskrav. De øvrige hadde mindre alvorlige mangler.

NOVAs undersøkelse om levekår og sosial inkludering for funksjonshemmede fra 2103 viser at funksjonshemmede flest blir stående uten utdanning og faller utenfor arbeidslivet:

- Hele 64 % av de funksjonshemmede som inngikk i studien har bare fullført grunnskoleutdanning. I befolkningen for øvrig gjelder dette bare 17 %.
- Bare 36 % av de funksjonshemmede som inngikk i studien var yrkesaktive, mot 87 % av befolkningen for øvrig.

NHF mener at:

- Alle elever skal ha reell rett til å gå på skolen i sitt nærmiljø
- En hver elev skal ha tilhørighet i en ordinær klasse og få undervisning tilpasset sitt behov.
- Det må vedtas tidsfrister for når alle landets skolebygg skal være universelt utformet.

Likeverd og samfunnsdeltakelse

I dagens Norge er det bred enighet om at alle mennesker er likeverdige og skal ha de samme mulighetene til livsutfoldelse og et selvstendig liv.

Likevel fører barrierer i samfunnet ofte til at funksjonshemmede ikke får leve i samsvar med egne ønsker, evner og interesser, eller delta i samfunnet som alle andre.

En inkluderende skole fremmer likeverd og mangfold, og er en forutsetning for at funksjonshemmede skal kunne delta i samfunnet.

Norges Handikapforbund jobber for å påvirke politikere og byråkrati over hele landet til å skape et samfunn for alle, der funksjonshemmede har like vilkår og samme muligheter for deltakelse som andre.

En inkluderende skole med plass til alle er en av våre hjertesaker.

Ønsker du mer informasjon?

Besøk nettsiden vår: nhf.no

Kontakt oss:

På telefon: 24 10 24 00

E-post: nhf@nhf.no

Norges Handikapforbund
likeverd og likestilling

Norges Handikapforbund 2015